

אלימלך

משפטים

נועם

לעיל. וסמך לו ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, ורצה לומר אלה המשפטים הנזכרים לעיל שאמרתי לך. אשר תשים לפניהם, פירוש לפני הדיקים שאינם במדרגה גדולה רק שהם מכירים בטובות השם יתברך אשר לפניהם, תוכל לשום המשפטים הנ"ל, דהיינו שהוא יכול לעלות במדרגה יותר ויותר כפי הכרתו:

וזדו ואלהלה שם אלקים צפיר ואגדלנו בתודה, ורצה לומר שאני מחזיק תרתי לטיבותא, דהיינו כשאני במדרגה זו לשבח צפירות ותשבות ולא צפזיל הטובה כנזכר לעיל, כי אם מחמת הכרת גדולתו יתברך, אזי אני מחזיק במדרגתי, ואין אני משבח יותר ממדרגתי. וזהו ואלהלה צפיר, ולא יותר ממדרגתי. ואגדלנו בתודה, דתודה רמז על אדם שהוא משבח צפזיל טובתו, כדאיתא בגמרא ארבעה כריכין להודות, ורצה לומר כשאני בצחינה זאת לשבח צפזיל הכרת טובתו, אזי אני אגדלנו בתודה יותר כפי הכרתי. וזדו שאמרו חז"ל אז יסיר משה כו', שר לא נאמר אלא אז יסיר, מכאן רמז לתחיית המתים מן התורה. ויש לתת טעם למה דוקא כאן רמז על תחיית המתים. ויש לפרש על פי הנ"ל, דהיינו שאז צליחת מצרים היו במדרגה קטנה, שהיו משבחים צפזיל הכרות הטובה. וזהו שאמר הכתוב אז יסיר, רצה לומר אז בעת התחיה, אז יהיו משבחים במדרגת שיר כנזכר לעיל וק"ל:

או יאמר ואלה המשפטים, דהנה כתיב מלך במשפט יעמיד ארץ, דהנה יש לדיק אשר בידו הדינים להמתיקם ולהפכם לרחמים. וזהו מלך במשפט, רצה לומר מי שהוא במדרגה זאת, שהוא מלך על המשפט, דהיינו על הדינים, יעמיד ארץ. ואיש תרומות יהרסנה, דיך לדיק שהוא מנשא ומרים את העולם תמיד להשם יתברך ולעבודתו יתברך שמו, והלדיק הזה הוא יהרס את הדינים שלא יבואו כלל וכלל ואינו כריך

ואלה המשפטים כו'. לפרש הסמיכות, לא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו, ואלה המשפטים. נראה לפרש דכתיב אלהלה שם אלהים צפיר ואגדלנו בתודה. דהנה יש שני צחינות במדת הדיקים, דהיינו יש לדיק שהוא תמיד במדרגה דצדיקות בהשם יתברך ומשבח תמיד צפירות ותשבות, וכשמזדמן להלדיק הזה איזה טובה מאתו יתברך, אזי מתדבק יותר בהשם יתברך ומכיר יותר בגדולתו יתברך, ומשבח להבורא יתברך ביותר הדצדיקות זו וצדקות חשקות. ואינו מודה לו יתברך עתה יותר, צפזיל הטובה שעשה עמו יותר ממקדם, רק צפזיל הטובה, הוא מכיר בגדולתו יתברך, ומשבח לו בחשקות ודצקות יותר. ויש שאינו במדרגה זו, אבל הוא מכיר בטובתו יתברך, ומשבח להבורא צרוך הוא על הטובה הנעשה לו, וכפי הכרתו הטובה הוא משבח יותר. ויש חילוק בין השבחות של הדיקים הנזכרים לעיל, דהיינו הדיק שהוא בא אל התדבקות יותר, צפזיל הטובה, ומשבח להבורא צרוך הוא יותר בדצקות כנזכר לעיל, הוא מדרגה גדולה, ואינו ראוי לעלות יותר ממדרגתו שהוא כעת בצעת השבח והתהילה, לכשיגביה את עצמו יותר ממדרגתו, אזי מגביה שפלותו כנגדו, ונופל לו פניות ומחשבות זרות רחמנא ליאלן. אבל כשהוא משבח צפזיל הכרת טובתו, אזי כפי הכרתו יותר הוא יוכל לשבח יותר ואינו מזיק לו.

וזדו ולא תעלה במעלות על מזבחי, רצה לומר שהשירות והתשבות דצדיקות והכרת גדולותיו הוא במקום קרבן, דהיינו שהוא מקרב עצמו אל הבורא צרוך הוא ולעולמות עליונים, ונקרא בשם מזבח. וזהו שאמר הכתוב, ולא תעלה במעלות, דהיינו בצעת השירות והתשבות שהוא במקום קרבן על מזבחי. לא תעלה במעלות יותר ממדרגתך, כדי שלא תגלה ערותך עליו, דהיינו שלא יגביה שפלותך כנגדך, ויפול כך פניות כנזכר

נועם

משפטים

אלימלך

פרנסה ועשירות וזנים וכבוד וכדומה, והיינו רב, דברים הרבה, עשה לך, לשון יחיד, תכנים הכל אל האחדות. וקנה לך חבר, להנשמה נקראת חבר לאדם, והנשמה אינה באה לאדם כי אם על ידי טורח ויגיעה בעבודת השם יתברך, והיינו וקנה מלשון קונה שמים וארץ, פירוש שתעבוד את הבורא ברוך הוא בשלימות עד שתקנה לך חבר היינו הנשמה.

וזהו כי תקנה, כשתראה לקנות לך נשמה, עבד, פירוש על ידי עבודת השם יתברך. עברי, פירוש תחזיק עצמך בהכנעה, שהלדיק נקרא בשם ישראל, אבל אתה תחזיק עצמך בשם עברי, כמו שכתוב ואקח את אביכם מעבר הנהר, ואז כשיעשה ויתנהג כך כנוכר לעיל. ששנים יעבוד, פירוש שהשקה קאות נקראים שנים, ויהיה יוכל לעבוד בהם להמשיך משם השפעות וכל הטובות לעולם. ובשביעית, פירוש אם יבא למדרגה שביעית ששם הוא החירות, ילא לחפשי חנם, אז יכול לתקן ולפעול את כל על ידי דבורו, והיינו חנם, בלי שום עמל וטורח רק כאשר ידבר כן יקום.

וזהו אגורה באהלך עולמים, פירוש כשאני מוכנע וספל בעיני עצמי כגר בארץ נכריה, אגורה לשון גירות. באהלך, ראה לומר אני יכול להשפיע לעולם הזה השפעות גדולות, לעולם הזה נקרא אוהל. עולמים, ראה לומר מעולמות עליונים וק"ל:

או יאמר ואלה המשפטים ופירש רש"י ז"ל למה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח, לומר לך שתשים סנהדרין אלל המזבח. יש לפרש כוונת רש"י ז"ל דשם נאמר בפרשת מזבח, ולא תעלה במעלות על מזבחי. יש לפרש שרמזה לנו התורה דרכי התשובה איך יתנהג האדם, לבזמן שבית היה קיים היו הקרבנות מכפרים, ועכשיו

להמתיקם. וזהו ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם, ראה לומר הדינים תשים לפניכם, או להמתיקם לרחמים, או בדרך השני לעכבם שלא ילאו ולא יבואו כלל וכלל וק"ל:

בי תקנה עבד עברי בו'. פירש רש"י ז"ל עבד שהוא עברי. רמז גם כן לשני לדיקים, דהנה כריך לדעת בראותינו לדיק גדול אזי ידוע שהוא מגולגל מנשמת לדיק גדול מנשמה עליונה, והלדיק הזה יש לו חבר כנשרים לעופף בכל העולמות. וזהו עברי מלשון חבר, דעי"ן מתחלף באל"ף, והוא לשון כנפים, והיינו כי תקנה עבד עברי, מובן ממילא שיש לו כנפים לעופף באהבתו ויראתו בעולמות עליונים.

שש שנים יעבוד רמז לשנותיו של אדם, דהיינו ששה עשרות שנים כריך לעבוד. ובשביעית ילא לחפשי חנם, אז אין כריך עבודה זכח, רק שהוא ממילא לבוק בו יתברך, והוא חפשי מיאר הרע ומכל גשמי העולם הזה. אם בגפו יבא בגפו ילא, פירוש אם בכנפים מגולגל מנשמת הלדיק, בגפו ילא, דהיינו שגם הוא יוסף בקדושתו ויבא לעולם העליון.

אם בעל אשה הוא, לאיתא בזוהר הקדוש דגוף האדם המסייעו לעבודת השם יתברך, הוא יקום עמו לתחיית המתים. דהנה לפעמים יש לנשמה אחת הרבה גופים שבאתה בגלגול כמה פעמים, ואין כל הגופים עומדים לתחיית המתים, רק הגוף שהיה מסייעו לעבודתו יתברך. וזהו אם בעל אשה הוא, רמז לגוף שתיקן את גופו לעבוד להשם יתברך. וילא אשתו עמו, ראה לומר שגם הגוף יהנה עם הנשמה וק"ל:

או יאמר דהנה כתבנו במקום אחר דהלדיק כריך להיות בהכנעה גדולה. וזהו שהורה לנו התנא הדרך אשר נלך, ואמר עשה לך רב, פירוש אם יעלה על דעתך את לורכך המרובים, דהיינו

אלימלך

משפטים

נועם

גמור מרחם, אזי הוא בטוח שבגפו יאל לעולם ולא יכשל ח"י בשום חטא בהיותו בעולם הזה. **ואם** בעל אשה הוא, פירוש ואם אינו קדוש מרחם ויכר הרע יכול להחטיאו, שהוא מגרה אותו בתלות הגשמיות הנקראים בשם אשה, דהיינו נוקבא, כמו שאמר הכתוב האשה אשר נתתה עמדי השיאני ואוכל, אבל הוא מתגבר על היצר הרע, והוא בעל אשה שהוא מתגבר על תאוותיו שלא לעשותם. ויאלה אשתו עמו, פירוש שכרו יהיה לעולם הבא שתאל אשתו עמו, דהיינו התאוות שהתגבר עליהם יהיה לו לשכר.

ואם אדוניו יתן לו אשה, פירוש שיש לדיק גמור ושלא שאין היצר הרע יכול להחטיאו, רק השם יתברך מזמין לו איזה נדנוד חטא קלת, כדי שעל ידי זה שיחרד לבו בנדנוד חטא הזה שבא לידו, וירצה בתשובה וחרטה, יעלה למדרגה יותר. וזהו וילדה לו בנים או בנות, רמז כנזכר לעיל שעל ידי זה יבא למדרגה גדולה שיהיה לו מלות הרבה, שזה תולדות הדיקים מעשים טובים. האשה וילדה תהיה לאדוניה, פירוש מובן ממילא שזה נחשב לו לזכיות לפני אדון הכל. והוא יאל בגפו, ראה לומר שלא יזיק לו למדרגתו הנדנוד חטא הזה, רק יאל בגפו כנזכר לעיל וק"ל:

ובי ימבור איש את בתו לאמה וכו'. על דרך הרמז יש לפרש, דהשכינה נקראת בת כידוע. ואמר הכתוב כי ימבור איש, זה הקב"ה שנקרא ה' איש מלחמה. לאמה, חלילה שפחה כי תירש גבירתה. לא תאל כלאת העבדים, בראשי אצרים, פירוש אם ח"ו תקלקל את האצרים, שן באכילה, עינים בראיה, ושאר אצרים, וגיד האמה בכלל כריך שימור גדול שלא ליתן מקום לאחוז כחות הטומאה חלילה, ואם ח"ו תקלקל ותשחית האצרים, אוי איך גרמת גלות השכינה שלא תאל מן הגלות המר. ובמדרש תאל אמרו

בעוונותינו הרבים שאין לנו מזבח, התורה הקדושה מכפרת, על דרך שאמרו חז"ל הרגיל ללמוד דף א' ילמוד ב' דפין, ונמאל התורה נקראת מזבח שמכפרת כמו מזבח. ואמר הכתוב ולא תעלה במעלת על מזבחי, פירוש כשתראה לעלות על מזבח, דהיינו לשבז על עוונך, לא תעלה עם מעלות, שתחשוב בדעתך שיש לך איזה מעלות. וגם לא תלך מיד בהתחלתך במעלות ומדרגות לדיקים גמורים, רק מתחילה תרגיל את עצמך בהדרגה ממדרגה למדרגה בהכנעה גדולה. אשר לא תגלה ערותך עליו, ראה לומר דאם לא כן, סופך להתגלה קלונך וערותך.

ויש לפרש כוונת רש"י ז"ל עם הסמיכות, גם כן בדרך הזה, דהדן דין אמת לאמתו נעשה כו', ובדלחי המקיים עסקי הדינים כהלכתו, אזי הוא גם כן מזבח כפרה להגין עליו. וזה שפירש רש"י ז"ל לומר לך שתשים סנהדרין אלל מזבח, ראה לומר שיתנהגו גם כן בדרך הזה כנזכר לעיל, כמו שנאמר אלל המזבח, והוא רחום יכפר עון לנו ולכל ישראל אמן.

או יאמר כי תקנה עבד עברי כו', לעברי הוא לשון כנפים כמו שאמר הכתוב באצרתו יסך לך, לאל"ף מתחלף בעי"ן באותיות אהה"ע. וראה לומר כי תקנה, כי תראה לעלות במדרגה זו שתהיה עבד שהוא עברי, שיהיה לך כנפים לעלות בדביקות הבורא ברוך הוא. אזי שש שנים יעבוד, ראה לומר ששים שנה תמימים כריך אתה לעבוד, ועדיין לא תקנת את עצמך בשלימות. אבל בשביעית, ראה לומר כשתגיע אחר ששים אזי אינך כריך לעבוד כל כך.

אם בגפו יאל. גפו הוא גם כן לשון כנפים כתרגומו, דהנה יש לדיק שהוא קדוש מרחם, ולא באל לעולם בגלגול רק לתקן קלת מה שלא תיקן בצריאה ראשונה. ואמר הכתוב, הלדיק הזה שבא בגפו, דהיינו באצרתו ובכנפיו שהוא לדיק

אלימלך

משפטים

נועם

ידי התורה כאשר כתבנו לעיל לאותיות התורה נקראים אבנים, לעל ידי התורה הוא מתיש כח היצר הרע.

וזוהו לאמרינן בגמרא לעולם ילמוד אדם תורה אפילו שלא לשמה כו', לעיקר הלימוד צריך להיות לשמה, פירוש לשם ה' אחרונה היא השכינה, ליחדא עם השלש אותיות ראשונות. אך אם רואה אדם שיצרו מתגבר עליו, יכול ללמוד אף שלא לשמה, פירוש שיכול להיות כוונתו כדי לכבוש היצר הרע. וזהו לעולם יעסוק בתורה אפילו שלא לשמה, כנזכר לעיל לכבוש את יצרו, שמתוך שלא לשמה כזה, בא לשמה, יבא ללמוד לשם ה' אחרונה כנזכר לעיל.

וזוהו אם פגע בך מנוול זה משכהו לבית המדרש, פירוש דוקא צריך אתה ללמוד כדי לכבושו.

וזוהו אם אמר יאמר העבד, דהיינו כנזכר לעיל דהאדם המתחיל להלך בעבודת השם יתצרך נקרא עבד, ואם אמר יאמר אהבתי את אדוני, פירוש אני אוהב השם יתצרך צורך הוא, ואת אשתי פירוש וגם אני אוהב את עניני עולם הזה. לא אלא חפשי, פירוש על ידי זה אינני אוכל לאת חפשי, שכל העוסק בתורה נקרא בן חורין, וזה מעבדני שאינני בן חורין. ואמר והגישו אדוניו, פירוש יעסוק בתורה לשמה כדי להגיש וליחד אדוניו, אל הדלת, היא השכינה הנקראת ליהודי בגלות המר הזה, ליחד קודשא צורך הוא ושכינתיה. ורע אדוניו, פירוש שיראה להתקשר מאוד לעבודת השם יתצרך ועבדו לעולם.

ונחזור לביאור הכתוב, באבן או באגרוף, פירוש מלשון בעלי אגרופין, דהיינו גם כן יכול לכבוש את יצרו שצריך להתחזק ולהתגבר ולהרגיל את עצמו במדות טובות, כדי שעל ידי זה יהיה בעל אגרוף לנצחו.

חז"ל ודרשו מן המקרא שתלא בשש ויובל, רמז לששה קצוות וליוזב העליון, דהיינו כאשר יתקנו ישראל את הששה קצוות והיובל, אז תלא מן הגלות השכינה.

ועוד מוסיף עליו אמה עבריה שתלא בסימנים. רמז על התורה הקדושה אם תקנה אותה בסימנים, על דרך שאמרו חז"ל אין התורה נקנית אלא בסימנים כו', סימנים היא לשון סימני הקטורת, ויש לומר הפירוש בדברי חז"ל אין התורה מתקיימת ומקובלת לפניו יתברך שמו לעשות נחת רוח להשם יתברך, אלא בסימנים, פירוש אלא כשמעלה ריח ניחוח כל מיני בשמים, קדושה וטהרה ופרישות וזהירות וזריזות, שנאמר שימה צפיהם, שהפה הלומד תורה תעלה בשמים לריח ניחוח לפניו, שיהיה שומר פיו ולשונו מכל דבר רע, התורה הזאת עושה נחת רוח ליוצרו לעלות השכינה מהגלות, ויגאלנו גאולת עולם במהרה צימינו אמן כן יהי רצון:

ובי יריבון אנשים וכו'. על דרך המוסר נראה לפרש, דהנה השם יתצרך צורך הוא נתן באדם שני יצרים, יצר טוב ויצר הרע, ושניהם נקראים אנשים, דהיינו אם ח"ו יתגבר היצר הרע על האדם, אזי נקרא איש, כידוע דמתחילה נקרא הולך, ואחר כך אורה, ואחר כך איש. ואנחנו צריכין לעבוד השם יתצרך בשני יצרים, כמו שכתוב בכל לבבך בשני יצרך, כדאיתא בגמרא ביצר טוב וביצר הרע.

וזוהו כי יריבון אנשים, פירוש היצר טוב והיצר הרע, כשיתגברו זה על זה, והכה איש היצר טוב, שזה בודאי נקרא איש, את רעהו היצר הרע, כי אחר שיכבוש אותו לכפות אותו גם כן אל קדושה, נקרא רעהו של היצר טוב כנזכר לעיל שעובד בשני יצרים. ועל ידי איזה דבר יוכל לכבוש את יצרו, ואמר הכתוב, באבן, פירוש על

אלימלך

משפטים

נועם

והחומריות. ויאמר יעקב מכרה כיום את בכורתך לי, להמלות נקראים בכור, מלשון בקור ודרישה, דכ"ף בקו"ף נתחלפים באותיות גי"ק, דהיינו קודם שיעשה אדם מלואו, כריך לבקר ולדרוש לעשותה כמלואה וכתקנה בלי שום פניה, ולחזור בתשובה קודם עשייתה.

והגדה לפעמים היא הרע מסית לאדם גם כן שיעשה מלואו, כדי שיהיה לו אחיזה ר"ל גם כן בהמלות שאינה עושה אותן כתיקונה, ויש לו כח לאחוז בהם. וזהו טענת היצר טוב נגדו, מכרה כיום כו', פירוש מה לך עוד להסיתני לעשות מלואו שאינם כלולים, רק מעורבים עם פניות, די לך שאתה מסיתני לעבירות ח"ו, ומעתה הניח לי המלות שלא יהיה לך חלק בהם. וזהו מכרה כיום את בכורתך לי, פירוש מכור אותם לי שיהיו כלולים כיום בלי תערובות שאור, וממילא בלתי אפשרי לעשות מלואו בשלימות כי אם בהקדם לתקן עונות:

וזדו ויהי בחאי הלילה וה' הכה כל בכור וכו'. דהנה כתיב זה יתנו כל העובר על הפקודים מחלית השקל, ויש לפרש על פי דאיתא בגמרא לעולם יראה אדם את עצמו כאלו כל העולם כולו מחלה זכאי מחלה חייב, זכה מכריע כל העולם לכף זכות לא זכה מכריע וכו'. וזהו כל העובר על הפקודים, פירוש מי שיראה שיהיה הוא גם כן נמנה בזמנין הדיוקים העוסקים בתורה ובמלות, אזי יראה תמיד, מחלית השקל, דהיינו שהעולם הוא שקול לחלאין כנזכר לעיל מחלה זכאי וכו', ואז יהיה ירא וחרד לעשות מלואו וליזהר מכל חטא.

וזדו שרמזו חז"ל שור זה קרן, ויש לפרש דשור הוא לשון הבטה והסתכלות, דהיינו שהלדיק מסתכל על העולם תמיד שהוא מחלה כנזכר לעיל, וזה הוא קרנות וצבאות ישראל. ואמרו חז"ל, תם משלם חלי נזק, דתם הוא רמז שהוא תם יושב אוהלים, שמתכל על כל אוהלים

וזדו בא דוד והעמידן על י"א, בא חזקוק והעמידן על אחת לדיק באמונתו יחיה, פירוש בא דוד המלך ע"ה העמיד על י"א מדות, הולך תמים ופועל לך וכו'. וחזקוק העמידו על אחת ולדיק באמונתו יחיה, מלשון ויהי אומן את הדסה, דהיינו הלדיק המרגיל את עצמו להתגדל במדות טובות, יחיה, יש לו חיות קדושה, והיינו אחת שהכל הוא אל אחדות.

ואמר הכתוב ואם יכה את היצר הרע באבון, היינו בתורה כנזכר לעיל, או באגרוף, היינו במדות טובות כנזכר לעיל. ולא ימות, שעדיין לא המית אותו לגמרי. ונפל למשכב, פירוש מה שיבא ח"ו מכשול עבירה לאדם, זה נקרא בשם נפילה, והיינו שיכשל חלילה בטומאת קרי ר"ל, וזהו ונפל למשכב. ואמר אם יקום, פירוש דהעולמות עליונים נקראים קומ"ה, ואם יש לו קומה שהוא במדרגה זאת. והתהלך בחוץ, פירוש שהוא הולך במדרגה שכל החילוניות מביא אל הקדושה. על משענתו, היינו שכבר יש לו משען גמור על ידי התורה ומדות טובות בלי שום סיוג ופסולת. ונקה המכה, פירוש אז הוא נקי, המכה, היינו היצר טוב, שתמיד היה כריך להכות את עצמו עם היצר הרע, ולא יכרך עוד לזה וישלים עמו לעבודת השם יתברך. והלדיק כזה, רק שבתו יתן, דהלדיק בעולם הזה ושבתו הוא בעולמות עליונים, שכל מחשבותיו ועליותיו בעולמות עליונים, וכאשר רק שבתו יתן בעולם הזה, ורפא ירפא, דהיינו השפעתו יחלק לעולם וק"ל:

ובי ינצו אנשים בו'. נראה לפרש, דהנה כתיב ויאמר עשו הלעיטני נא מן האדום האדום הזה ויאמר יעקב מכרה כיום וכו'. יש לפרש שזה רמז על היצר הרע נקרא עשו, ויצר טוב נקרא בשם יעקב, דהיינו שהיצר הרע הוא מסית לאדם תמיד. הלעיטני נא מן האדום, רמז האד"ם אפר דם מרה, שילך אחר התאויות הגשמיות

נועם

משפטים

אלימלך

דהיינו על המלות, שיהיו בשלימות, ועל עבירות שלא לעשותם ח"ו. אזי הצדיק הזה, הוא משלם חצי נזק, דהיינו מה שהעולם הוא חצי, כריך הוא להשלים החצי זאת שלא יבא לידי נזק ח"ו, בהמנע את עצמו מהמלות. וזהו משונה קרן בחכר הניזק, פירוש הצדיק שהוא משנה ומתחבר את עצמו לדור בין רשעים, דהיינו בחכר הניזק, משלם נזק שלם, רמז, אף שהוא צדיק גורם נזק שלם ח"ו.

וזדו ויהי בחצי הלילה, לעולם הזה נקרא לילה, ואמר הכתוב האדם הזה שהוא רואה תמיד שהוא חצי הלילה, דהיינו שהעולם מחלה זכאי וכו'. וה' הכה כל בכור בארץ מצרים, פירוש הקב"ה בעזרו ברוב רחמיו הוא מכה כל בכור בארץ מצרים, ראה לומר דהיינו המלה הבאה מלד היצר הרע. וזהו רמז ארץ מצרים, דהיינו מיצר ים שהוא מיצר להשכינה. הקב"ה בעוזרו להכות היצר הרע לכל ישלוב בו, דהיינו שאדם הזה מבין בעצמו לזהר ממלות כאלו הבאים מלד היצר הרע.

וזדו שאמר רבה כגון אנו צינונים, אמר ליה אם כן לא שצקת חיי לכל צריה, ראה לומר כגון אנו צינונים, דהיינו שעולם הוא מחלה על מחלה, וכריך זהירות גדול לשמור מחטא כל שהוא, שלא להכריע ח"ו לכף חובה. אמר ליה אם כן לא שצקת כו', דהנה לפעמים הצדיק נכשל בנדנד חטא קל מאתו יתברך, כדי ליתן חיות לחינונים, ואמר ליה לא שצקת חיי לכל צריה, ראה לומר שלא יהיה חיות לחינונים, מאחר שצריך לזהר כנזכר לעיל.

וזדו ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, פירוש שדה רמז לחקל תפוחין, והיינו ובשר בשדה, ראה לומר המלה שתעשו. טרפה לא תאכלו, כריך זהירות גדול שלא יהיה בהם טריפה, דהיינו

הערובות שאור, שעל ידי זה כח היצר הרע לטרוף אותם. לא תשא שמע שוא, דהיינו שהיצר הרע מסית אותך לעשות מלות בתערובות שוא, לא תשמע לו. אל תסת ידך עם רשע להיות עד חמס, פירוש אם תעשה ח"ו המלות בשיתוף עם היצר הרע, אזי יהיה הוא עד חמס על דרך שאמרו עולה ומסטין, ויהיה עד לחמוס את המלה הזאת שלא נעשית כתקנה.

וזדו וכי ינאו אנשים יחדיו, רמז על יצר הטוב ויצר הרע, כי יריבון שניהם, ויתווכחו יחד כנזכר לעיל, ויאמר יעקב מכרה כיום כו'. ונגפו אשה הרה, דאדם כזה שעושה מלות עם היצר הרע מעורב בטוב ורע, אזי בטנו מלא מלות, שאינו מוצא בהם שום חסרון, ועל עונותיו אינו משגיח לעמוד עליהם, והוא כאשה הרה, על דרך שאמר הכתוב הרה עמל. מה שאין כן, אם משגיח שיעשה המלות בשלימות, אזי הוא נוגף את האשה הרה, היינו העמל. ויאלו ילדיה, פירוש שיוציא ילדים דהיינו מעשים טובים, שהם עיקר תולדות הצדיקים וק"ל:

אם חבול תחבול שלמת רעיך וכו'. דהנשמה נקראת שלמה, דהיינו לבוש, והצורא צרוך הוא נקרא רעיד, כדאיתא במדרש לא זז מחצבן עד שקראן אמי אחותי רעי. ואמר הכתוב אם ח"ו חבול תחבול את הנשמה שנתן לך הקב"ה הנקרא רעיד, דהיינו שתחטא ותקלקל ותפגום בנשמתך, ותתמשכן חלילה נשמתך בין הקליפות רחמנא ליצלן. עד בא השמש השיבנו לו, פירוש לא תתחיל מיד להחזיק במדת חסידות בהתלהבות אש וצבהירות, רק מתחילה כריך לתקן את אשר עוות, ולכבס כתמיו אשר עשה בהנשמה.

ודוא דומה למשל למבשל איזה מאכל טוב בכל מיני תבלין, רק שלא היה נזהר מלשמור

אלימלך

משפטים

נועם

ונחזור לביאור הכתוב הנ"ל, עד בא השמש, דהיינו קודם שבא לך הבהירות והקדושה, תשיב את הנשמה לו להקב"ה, שתשיב בתשובה מיד. והנה הכתוב מלמד אותנו מה היא עיקר התשובה, ואמר, כי הוא כסותה לבדו, פירוש דמנינו באלימלך שאמר לשרה הנה נתתי אלף כסף לאחיך הנה הוא לך כסות עינים, לבד יאמרו שהתעללתי בך בעבירה ח"ו, והממון שנתתי לך יכסה זאת שלא יאמרו כן. והוא הפירוש כאן, כי הוא כסותה לבדו, פירוש העיקר התשובה שעל ידי זה יכוסו העבירות. לבדו, פירוש ילך בצדיקות בזויות הבית, וישיס אל לבו איך חטא לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, ויבכה בדמעות שליט על עונותיו בחרטה גמורה, ולקבל על עצמו שלא ישוב עוד לכסלה. וככה יעשה בכל יום תמיד, ובדאי בעזרת השם יתברך הוא מכסה העונות בזה:

ב שמלתו לעורו, פירוש אחר כך יעשה שמלה להשכינה לאור העליון, על ידי התורה והמלות שעשה, דאותיות אחה"ע מתחלפין.

ג צמה ישכב, פירוש ישכב בהשקט על מטתו שלא יבא לו שום הרהור ומחשבה, צמה, לשון ואנחנו מה. ואם יאמר איך אפשר שיהיה לי תקנה על עונותי על ידי התשובה הזאת, ואמר והיה כי ילעק אלי צבאי וזעקה, ושמעתי כי חנון אני וק"ל:

אלהים לא תקלל ובו'. נראה לפרש, דהנה התורה הקדושה מלמדת אותנו את הדרך אשר נלך בה להגלל מן הדינים שלא ישלטו בנו, דהיינו שצריכים אנחנו להמתיק הדינים, שגם הם יסכימו עמנו לרחמים, וחלילה להתגרות עמהם לקללם ח"ו רק להמתיק אותם. וזה שאמר הכתוב, אלהים לא תקלל, ראה לומר הדינים לא תקלל.

וזוהו זבח לאלהים יחרם כו', פירש כשתראה לבזוח הדינים. יחרם בלתי לה' לבדו, יחרם

המאכל מלהתערב בו פחמין או אפר, והנה התבטל הוא טוב למאכל, רק בהגיע הפחמים והאפר בכל פעם לתוך הפה, ויגרם בחלץ שיניו, אזי בודאי האדם האוכל המאכל הזה זורק את המאכל מתוך ידו. כן הדבר הזה, האדם שעוות וקלקל ורואה לעשות מאכל טוב להבורא ברוך הוא עם התערובות חמץ, טורפים לו בפניו, אוי לאותה בוסה וכלימה. אלא כיצד יעשה, עד בא השמש קודם, שיבא לו הבהירות והתלהבות, תשיבנו לו, פירוש, תשיב את הנשמה להבורא ברוך הוא לתקן ולכבד אותה:

וזוהו שלמה אהיה כעוטיה על עדרי חצריך, דהלדיקים נקראים עדרי, וגם נקראים חצרים להבורא ברוך הוא. וזהו שהשכינה מהללת ומשבחת הלדיקים להבורא ברוך הוא, שהם עשו לה שלמה ומלבוש להתעטף בה על ידי התורה ומלות שעושים בשלימות. והיינו שלמה אהיה וכו', הש"י"ן בשמאל. על עדרי חצריך, היינו על ידי הלדיקים שהם חצריך:

וזוהו לא תשחט על חמץ דם זבחי, פירוש דזבח נקרא על שם דם, דעיקר הזבח הוא הדם. ואמר כשתשחט זבח לי, לא תהיה עם חמץ כנזכר לעיל. ולא ילין חלב חגי עד בוקר, דדוד המלך ע"ה אמר זה דרכם כסל למו, פירש רש"י ז"ל זה דרכם של רשעים, כסל למו, שיש להם חלב על כסליהם ומכסים אותם, ואינם יועלות אותם לשזב מרעתם. ואחריהם צפיהם יראו סלה, יש לומר הפירוש כן, שתמיד הוא צפיהם, שבאחריהם, דהיינו לעת זקנותם, יראו את אשר קלקלו ועוותו. ויש לומר גם כן הפירוש כאן כן, ולא ילין חלב, פירוש החלב שהוא על הכסלים. לא יהיה מלין את חגי, היינו קדושתו, דהיינו האש התלהבות לשזב בתשובה. אל ילין עד בוקר, היינו עד הזקנה, שלא תאמר עוד יש לי זמן לשזב, אלא תשוב מיד כי מי יודע מה יולד יום, ישזב היום שמא ימות למחר:

אלימלך

משפטים

נועם

שאורייתא הוא דמרתחי להם, ואין לך עון גדול ככועס, שהוא כעובד עבודה זרה רחמנא ליצלן, וכריך הרחקה גדולה מאד מאיש נצל כזה. וזהו ונשיא בעמך, רצה לומר כשהנשיא עושה מעשה עם, ומעורב במדות העם, כנזכר לעיל ועמך כמריבי כהן. לא תאור, פירוש הרחק תרחיק ממנו כמשור המועד, ואל תתחבר אליו להאיר בו באורך אור ה'.

בזאתך ודמעך לא תאחר, פירוש וגם אם תזכה שתהיה מלך מיראת ה' וקדוש, וזהו מלאתך. ודמעך, לשון למעות, דהיינו הזכיה ודמעות. לא תאחר, פירוש תראה מאד מאד שלא יהיה בהם שום פניה ח"ו, כדי שלא יהיו נתונים לאחרים רצה לומר אל הקליפות ח"ו, וזהו לא תאחר, לשון אחרים נכרים. ואמר הכתוב זכור בניך, זה רמז על הלדיק הקדוש מרחם אמו, כמו זכור שהוא קדוש מרחם, שנתקדש על ידי אביו במחשבות קדושות בשעת תשמיש, והוא נקרא בן למקום זרוד הוא. ואמר בניך, פירוש מה שאתה נקרא בשם בן, הוא לטובתך, על דרך אם תלדק מה תפעל לו יתברך. וזהו בניך דייקא, רצה לומר המדריגה הזאת שאתה נקרא בן, הוא לך לטובתך. ואומר השם יתברך אל הלדיק השלם מרחם אמו, זכור בניך. תתן לי, רצה לומר שתראה ליתן לי מה ששייך לי, ורצה לומר ליחד קודשא זרוד הוא ושכינתיה שהוא דבר הראוי ושייך לי.

בן תעשה לשורך וכו', דאיתא בגמרא בבא קמא ארבעה אבות נזיקין השור וכו'. ואיתא בס"י רמז לארבעה כחות הקליפות רחמנא ליצלן, שהם נגד אבות הקדושים ע"ה, ולכאורה הלא האבות הם רק שלשה, ואת זה לעומת זה עשה ה', ולמה האבות נזיקין הם ארבעה, אך באמת דוד המלך

הוא לשון הקדש, על דרך דאיתא בגמרא, סתם חרמים להקדש, וזהו יחרם לה' כו', פירוש העיקר להביאם אל הקדושה לה' לבדו ולהפכם לרחמים ממילא:

וזהו ואלה המשפטים אשר תשים וכו', ו"ו מוסיף על ענין ראשון הנאמר בפרשת יתרו, העשרת הדברות שנלטו ישראל, וכאשר תשמור כל הדברים, אזי כל המשפטים תשים, לפניהם, שיהיו הדינים נמתקים ממילא.

ונשיא בעמך לא תאור, דהלדיק גמור ההולך תמיד בקדושה נקרא נשיא. וזהו והנשיאים הביאו את אבני השוהם, דאבני החושן היו נגד י"ב כרופי הוי"ה זרוד הוא, והנשיאים שהיו לדיקים גמורים, הם הביאו את האבנים האלה, דהיינו שפעלו ותקנו והביאו את י"ב כרופים הנ"ל. ואל הלדיק האמיתי הזה הנזכר לעיל, אנחנו מחויבים לחבר אליו זכדי להוסיף לו אור גדול בקדושתו, שתתפשט אורו על כל העולמות.

וזהו נר ה' נשמת אדם, רצה לומר האור ה', כריך אתה להכניסו אל הלדיק הגמור אשר לו נשמת אדם, דהיינו נשמה עליונה וגבוהה.

ואמר הכתוב ונשיא בעמך וכו', דהנה הנביא הוכיח את ישראל, ועמך כמריבי כהן, יש לומר פירוש, דאיתא בגמרא דחז"ל תקנו לכהנים גט מקושר, מחמת שהם קפדנים, ובתוך כך יתראה לה שלא יגרשנה. ולהבין באמת מה שהכהנים קפדנים, הוא מחמת שהכהן יש בו כל קדושה יתירה, ואורייתא הוא דמרתחי ליה, כדאיתא כל רותחא זישא, זר מרתחא דרבנן דהוא טב. והוכיח הנביא, ועמך כו' רצה לומר הפשוטי בני אדם הנקראים בשם עם, כמריבי כהן, פירוש הם רתחנים וקפדנים ככהן. וזהו ועמך, שהם פשוטי עם, ככהן, אומרים

אלימלך

משפטים

נועם

ח"ו, לשום כוונה אחרת שלא לשם שמים, והיינו בפני עם הארץ, להיינו שלומד כדי להנות ממנה, להתגאות ולהשתרר על עם הארץ, אזי הוא כבועל ארוסתו. אבל הלדיק הלומד תורה לשמה שלא לשום פניה אחרת, אזי הוא מיחד שם הוי"ה ברוך הוא. וזהו אשר לא אורסה, פירוש שלא למד באופן זה ח"ו שיהיה כבועל ארוסתו, רק שלמד לשמה, אזי הוא מיפה להשכינה. ושכב עמה, רמז לקודשא ברוך הוא ושכינתיה.

ואמר הכתוב, מהר ימהרנה, פירוש העיקר כריך שיהיה מהיר וזריז במלאכתו מלאכת שמים, על דרך שאמרו חז"ל זריזות מביא כו', ולידי רוח הקודש, עד תחיית המתים, וכריך זירוז ביותר. לו לאשה, רומז שיפעול בעבודתו שיביא לימיו, להשמאל נכלל בימיו הנקרא בשם זכר, והשמאל נקרא בשם נוקבא. וזהו לו לאשה, פירוש שיכניס הנוקבא, לו, רצה לומר לדוכרא.

וזוהו בכל מקום אשר אזכיר את שמי, ולא נאמר אשר תזכיר את שמי, רמז על הכנסת שמו בדוכרא, שהם רחמים גמורים. אז, אבא אליך וברכתך. וזהו זכור את יום השבת לקדשו, שכל קדושת שבת תראה להביא למדרגת זכר:

ונחזור לביאור הגמרא, מצעה רב אמר זה אדם ושמואל אמר זה אן. ויש לומר דמר רמז חדא ומר רמז חדא ולא פליגי, וכולי עלמא סברי מצעה זה שור. דאיתא בגמרא, שלשה אבות נאמרו בשור, קרן, אן, ורגל, ולכאורה לפי דברינו הנ"ל שהאבות נזיקין הם לעומת האבות הקדושים, והרי בשור לצד הם שלשה, ונמצא יתירים מהקדושה.

אך הרמז הוא על ענין שלש מדרגות אשר בהם יתוקן השור, רמז על סטרא דשמאלא, כמאמר בפני השור מהשמאל, וכריך לתקן סיטרא דשמאל להכניס בימיו. והוא הגורם לביאת משיח במהרה בימינו הנקרא שור, בכור שור הדך לו,

ע"ה רגל רביעי, ונמצא גם בהקדושה הם ארבעה אבות.

וזוהו הפירוש שאמר התנא בתולה נשאת ליום הרביעי, רמז על השכינה שנקרחת בתולה, כמו שאמר הכתוב קום בתולת ישראל. דהיה היחוד הגמור בעת התחלת מלכות בית דוד שהוא רגל רביעי, כשהיה מאיר מלכותו כיום, אז היה היחוד האמתי הגמור. ואלמנה ליום חמישי, רמז על השכינה הקדושה בגלות המר הזה, שנקרחת אלמנה גלמודה, אזי היחוד הוא על ידי הלדיקים, שהוא רמז חמישי דהוי ביה ברכה לדגים, הוא הלדיק הנקרא כן, שהיא מדרגה עליונה, ועל ידי אור קדושתו הזכה והאלולה כיום, זוכה וגורם יחוד קודשא ברוך הוא ושכינתיה בגלות המר הזה.

ואמר התנא שפעמיים בשבת בית דין יושבין בעיירות, רמז על צ' מקדשים, שהיו הדינים שורים בעיירות ארץ ישראל בעוונותינו הרבים ונחרבו. שאם היה לו טענת בתולים, רצה לומר כאשר המלא תמצא לדיקים כאלה שיהיה להם טענות, לעשות את השכינה שתהיה בתולים חוזרים להקרא בתולה במהרה כמאז. היה משכים לבית דין, רצה לומר אזי יהיה מוקדם להדינים, וידו על העליונה ותקיפה על הדינים. וזהו שהתורה הקדושה מלמדת אותנו, אשר נוכל ליחד השכינה ביחוד האמתי, הוא על ידי התורה הקדושה הלומדה לשמה:

וזוהו כי יפתה איש בתולה, יפתה לשון יפוי, דהיינו האיש הלדיק אשר ייפה את השכינה להקרא בתולה. אשר לא אורסה, רמז על לימוד תורה לשמה, על דרך דאיתא בגמרא, כל הלומד תורה בפני עם הארץ כאלו בועל ארוסתו בפניו, שנאמר תורה איה לנו משה מורשה, אל תיקרי מורשה אלא מאורסה.

ולדבין כוונת דברי חז"ל הקדושים, יש לומר שרמזו על הלומד תורה עם איזה פניות

נועם

משפטים

אלימלך

פירוש הצדיק הנקרא בכור כנזכר לעיל, ההדר לו שיתוקן השור כנזכר לעיל, והם שלש מדריגות. א קרן, והוא רמז על ביאת המשיח בעתו, על דרך זכה אחישנה לא זכה בעתו. על דרך הרמז במשך היובל המה יעלו בהר, פירוש במשך, אם יהיה נמשך זמן הגאולה, היובל המה יעלו בהר, יובל היינו כשיבא זמן היובל, דהיינו בעתה, אז יעלו בהר, דהיינו על דרך ועלו מושיעים בהר ליון, וזה רמז קרן, ליובל היינו קרן.

ב הוא רגל, רמז על הצדיק המרגיל את עצמו בקדושתו, יכול לפעול שיהיה אחישנה. וזהו כי יבער איש שדה או כרם, דהנה יש שני מיני שדות כמו שאמר הכתוב ראה ריח בני כריח השדה, וזהו ישראל הקדושים המשולים לשדה חקל תפוחים. ולעומת זה עשה אלקים, כמו שכתוב ועשו בא מן השדה, נקרא שדה אחר. וגם ישראל נקראים כרם היה לדידי (ישעיה ה א), כרם ה' לבאות (ישעיה ה ז). ואמר הכתוב כי יבער איש, לשון הבערה והדלקה, דהיינו איש לדיק שיבער את עצמו בהתלהבות אש, על השדה או כרם, הם ישראל. ושלח את בעירה, ודרשו חז"ל זו רגל, ראה לומר כנזכר לעיל, שעם ההרגל יפעול ובער בשדה אחר, פירוש שיבער ויכלה השדה אחר. מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם, כל המיטב של השדה והכרם, ישלם, לשון ישלם ויתקן הכל על מכונ.

ג הוא שן, רמז על התעוררות החסדים שנתעורר על ידי הצדיק, שיש לנו ל"ב שינים כנגד ל"ב נתיבות פליאות חכמה, ועם היחוד הזה נתעוררים חסדים. דהנה יש ב מיני חסדים, חסדים מגולים וחסדים מכוסים. ולזה רמז, שן פעמים מגולה ופעמים מכוסה, כדאיתא בגמרא למה נקרא מצעה שן, משום דפעמים מגולה. וזהו לעושה נפלאות גדולות לבדו, כי החסדים

הם מכוסים, והם אלל השם יתברך לבדו, הוא עושה עמנו נפלאות כי לעולם חסדו: וזהו הפלוגתא רב ושמואל, רב אמר מצעה זה אדם, לאדם נוטריקון אדם דוד משיח דהיינו שהצדיק יכול לפעול הכל, ויכול לפעול לגרום ביאת המשיח. ושמואל אמר מצעה זה השן, דאיתא בגמרא שמואל סבר אין בין עולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות, וזהו מצעה זה שן, ראה לומר שיוכל לפעול חסדים כנזכר לעיל:

וזוהו ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, פירוש שיהיה אכילתכם בקדושה, כדי שלא תתנו כח לשדה טריפה, דהיינו אל הקליפה רחמנא ליצלן, שהוא שדה אחר כנזכר לעיל. בשר רמז לגשמיות.

לבבל תשליכו אותו, דאיתא מעולם לא לן אדם צירושלים ועבירה בידו, דתמיד של שחר היה מכפר על עבירות של לילה, ושל בין הערבים על עבירות היום. לכאורה הלא אין קרבן מכפר בלא תשובה, וגם לשון לן אין לו פירוש, הלא גם ביום לא היה לו עבירה, שתמיד של בין הערבים היה מכפר על עבירות של יום. אך הענין הוא כדאיתא בזוהר הקדוש, שהחילושים היה להם חיות מעשן המערכה, ונמצא מחמת שהיה להם חיות, לא היו מתאמנים לפנות אל האדם, להחטיואו ולטמאו בלילה בטומאת קרי ח"ו, שזה הוא מקום חיותם. וזהו לא לן ועבירה בידו, ראה לומר שלא בא לידי טומאת קרי בלילה:

וזוהו לכלב תשליכו אותו, דבזמן שבית המקדש היה קיים, היה מזבח מכפר, ועכשיו שולחנו של אדם מכפר עליו:

ואיתא בגמרא, שאש הבא מן השמים על המזבח, היה רבועה כארי, ואחר

אלימלך

משפטים

נועם

עלמינו שאנו דוגמת המלאכים בשעת מתן תורה
על ידי התורה.

רק לזה, לפעול השפעות, כריך לדיק גמור ושלם
שעל ידי אכילתו ביחודים יפעול השפעות
ביחודים. אבל כל זמן שאדם אין שלם בצדקותיו,
ועדיין הוא רך כגדי, לפעמים תחזק, ולפעמים
תחלש ביראתו, לזה אין ראוי לילך במעלות
קדושים לעשות יחודים.

וזהו שאמר הכתוב, לא תבשל גדי בחלב אמו,
פירוש כל זמן שאהיה רך וחלש בצדקותיך,
כגדי, אסור לך לבשל, דהיינו להמשיך השפעות
מעולמות העליונים על ידי יחודים. וזהו בחלב,
רמז להשפעה כנזכר לעיל. אמו, רמז לעולמות
העליונים הנקראים אמו לעולם התחתון. וזהו
שאמרו חז"ל דרך ביסול אסרה תורה, דהמאכל
שלא נגמר לאכילה כריך ביסול עד שיבשל כל
אורכו שיהיה ראוי לאכילה, וכמו כן האדם
שעדיין לא נגמר בצדקו, נקרא על שם ביסול כל
זמן שהוא, מחמת שעדיין כריך לביסול וגמר.
ואמרו חז"ל, דרך, ראה לומר כל זמן שהוא
במדריגת, ביסול, אסרה תורה, כנזכר לעיל
לעסוק ביחודים:

וזהו שאמר הכתוב, עשה ירח למועדים שמע
ידע מצואו. שאותיות ירח הוא אותיות ריח,
דהיינו שהשם יתברך צריך הוא צרא ב' בחינות
לדיקים, יש לדיק שנותן ריח למועדים, ראה לומר
לעולמות עליונים שנקרא מועדים, כמצואר
בכמה מקומות לעיל. ויש לדיק הנקרא בשם
שמע, שנותן השפעות למעלה ולמטה, כמו
השמע המאירה למטה ונותנת אור ללבנה, הלדיק
הזה ידע מצואו, פירוש הוא יודע שורש כל דבר
למעלה בעולמות עליונים, שכל דבר למטה יש
לו שורש למעלה והבן וק"ל:

שחטאו היה רבואה ככלב, דהיינו שהקליפה
טרפה הכל. ואמר הכתוב, הוי זהיר באכילתך
שיהיה בקדושה, והגשמי שבתוך אכילה, תשליך
מרחוק להכלב, כמו עשן המערכה, ואל יקרצ
אליך כלל וכלל:

וגחזור לביאור הכתוב, כן תעשה לשורך
ולאחנך, פירוש אם תראה לפעול לתקן
מדת השור כנזכר לעיל, ובין אם תראה לעורר
חסדים לישראל הנקראים לאן קדשים, אזי תעשה
באופן זה. שבעת ימים, ראה לומר תראה לתקן
השבעה מדרגת שיהיו עם אמו, דהיינו העולם
העליון הנקרא אמו לעולם התחתון ממנו. וביום
השביעי תתנו לי, שם הוא יחוד גמור האמתי
והבן וק"ל:

לא תבשל גדי בחלב אמו. נראה לפרש על
דרך הרמז, דיך ליתן טעם לשבח למה נאסר
לנו בשר בחלב, והמלאכים כשהיו אכלו אברהם
אבינו ע"ה נתן להם דוקא בשר בחלב. וגם אנחנו
בחג השבועות התירו לנו חז"ל שלא להמתין אחר
הגבינה, השיעור כמו בשאר ימות השנה.
ויש לומר כי בשר רומז לגשמיות, ועל ידי
שהלדיק אוכל הגשמיות ביחודים, הוא שואב
השפעות מעולמות העליונים. על דרך שאמרו
חז"ל באשה, דם נעבר ונעשה חלב, כמו כן
הלדיק באכילתו, אכילתו נעשה חלב, דהיינו
השפעה נקרא על שם חלב. ומחמת שאין בנו כח
לעשות היחוד למטה, לכן ליוה השם יתברך שלא
לאכול בשר בחלב, כדי שלא לערצ מה ששייך
למעלה עם מה שלמטה. ולא כן המלאכים שכח
בידם לעשות היחוד אמתי גמור למטה כמו
למעלה, ולכן לא היו צריכין לשאוב דוקא
מלמעלה, לכן אכלו בשר בחלב.

וזה הטעם שהתירו לנו בחג השבועות לאכול
אחר גבינה בלא המתנת שיעור, מחמת שאז
הוא שעת מתן תורה הקדושה, ואנו מראים